

FELSŐMAGYARORSZÁGI HIRLAP

POLITIKAI UJSÁG

Megjelen minden szerdán és szombaton este.
Kéziratokat vissza nem adjuk.
Szerkesztőség: Kazinczy-utca 2.
Kiadóhivatal: Landesmann Miksa és Társai.

LAPVEZÉR:
MATOLAI ETELE.

POLITIKAI FŐMUNKATÁRS:
Dr. BUZA BARNÁ.

Előfizetési ár: egész évre 10 korona, félévre 5 korona, negyedévre 2 korona 50 fillér. — Egyévi szám ára 10 fillér.
Hirdetéseket a legutányosabb árban közlünk.

Éljen Sennye Miklós!

Leiket gyönyörködtetően szép dolog volt a tegnapi királyhalmeci választás. Igazán eszményképe a szó legnemesebb értelmében vett képviselőválasztásnak. Nem évés-ivás, vesztegetés, nem személyes versengés, hanem az, aminek lennie kellene igazság szerint minden képviselőválasztásnak: összegyűlnék komoly, józan magyar emberek, becsületes hazafiak, kiválasztják maguk közül azt, akit legalkalmasabbnak s legméltóbbnak tartanak arra, hogy nekünkben részt vegyen az ország sorsának intézésében, s megválasztják képviselőjüket.

Ez történt királyhalmecen, s ezért lehet ez a kerület ma tanulság és mintakép az ország minden kerülete számára. Ha minden kerület mindig így választana képviselőt, bizony másképp tordulna Magyarország sorsa.

Büszkessége lehet ez Meczner Bélának, mert első sorban az ő érdeme, hogy ilyen nemes, hazafias és rendületlenül függetlenségi érzésű maradt a kerület. De hervadhatatlan dicsősége a bodrogközi kerületnek is, hogy zavaros, nehéz időkben ilyen törhetetlen hűséggel kitartott Kossuth Ferenc lobogója mellett, ilyen magas komolyságot és politikai érettséget tanusított s olyan minden tekintetben megfelelő nagyrétű embert küldött Meczner Béla helyére a parlamentbe, mint báró Sennye Miklós.

A képzelhető leghelyesebb és legszerencsésebb választás volt ez. Ilyen férfiakra van ezekben a nehéz időkben odafelet szükség. Férfiakra, akiben megvan a törvényhozó minden tulajdonsága: puritán egyszerűség, nemes önzetlenség, törhetetlen elhűség, kitartás, munkaerő, szorgalom, megmondott komolyság, lelkiismeretesség s a gyakorlati életnek a bajoknak és szükségleteknek alapos és közvetlen ismerete.

Fényes történelmi neve mellett ezek a nem kevésbé fényes egyéni tulajdonságok kísérik

Sennye Miklós bárót új pályájára. Sokat várunk tőle ezen a pályán s hisszük, hogy beváltja reményeinket. Vegye is ki részét hozzá méltóan, derekasan az előttünk álló kemény, nagy munkából, amelynek célja a közélet megtisztítása, az ország gazdasági megerősítése, s az állami függetlenség alapjainak lerakása.

Sennye bárót egész egyénisége arra képesíti, hogy ilyen munkában vezető szerepet vegyen. Őszinte érzéssel kívánjuk egész magyar nemzetünk érdekében, hogy úgy is legyen!

A bodrogközi választás. A királyhalmeci választókerületben tegnap folyt le a választás. A választásra — habár előrelátható volt, hogy egyhangú lesz — Ujhelyből is sokan rándultak át a br. Sennye Miklós tisztelői közül. A kerület választóközönsége azonban nem igen nagy számban jelent meg. A választók nem kívánták a közszereplésben álló jelöltek főlegesen kiadásokat szerezni és ezért csak a községek előjárásai jöttek be a választásra.

Pontban 8 órakor nyitotta meg Farkas Róbert dr. választási elnök a választást a régi iskolaépületben. Miután azonban fél 9 óráig csak Sennye Miklós bárót jelölték. Farkas választási elnök br. Sennye Miklóst egyhangulag megválasztott képviselőnek jelentette ki. Ezután küldöttség ment a plébánián levő újonnan megválasztott képviselőért, akit, folytonos ovációval kísérték a választási helyiséghez. Farkas Róbert dr. választási elnök szép szavak kíséretében adta át a mandátumot, örömet fejezván ki a fölött, hogy a választó közönség egyhangú akarata oly kiváló férfit tisztelt meg a mandátummal, mint br. Sennye Miklós.

Sennye báró meghatóan mondott köszönetet a mandátumért és ígérte, hogy az iránta megnyilvánult egyhangú bizalmat igyekezni fog kiérdemelni. A mandátum átvétel után a választók a függetlenségi körbe mentek, ahol szűkebb körű villásreggeli volt. Dálben 200 terítékű bankett volt a „Rigó” vendéglő nagy termében, amelyen lelkesen ünnepelték az új képviselőt. Az ebéden sok szép felköszöntő hangzott el. Felköszöntőket mon-

dottak: Meczner Béla — br. Sennye Miklóra, Farkas Róbert — Meczner Bélára, — Mitrovics István — Meczner Bélára és Sennye Miklóra, br. Sennye Miklós — Kossuth Ferencre, Buza Barna — ifj. br. Sennye Istvánra, Szirmay István — id. br. Sennye Istvánra, Ligeti Arnold — br. Sennye Miklósnéra, Szmezsányi Béla dr. — Buza Barnára, Szirmay István — Buza Barnára, Soltész József — a Sennye családra, Bányász Ödön — br. Sennye Miklóra és Máthé Gyula — br. Sennye Istvánra. Az ebéd a legjobb kedélyhangulatban a késő délutáni óráig tartott.

Elégtétel

Buza Barnának.

— Fáklyásmenet Buza Barna tiszteletére. —

Temetés, fényes faklyás zenével rendezett temetés volt vasárnap este városunkban. Az a lelkes, megkapóan szép, szívet lelkét gyönyörködtető ünneplés, amelyben Buza Barna képviselőnket részesítette vasárnap este az iparos polgárság, gyászszertartása volt egyuttal egy gonosz uralomnak, mely évek hosszú sora óta lenyűgözve tartotta az egész iparosságot és útját állta fejlődésének.

Más az én helyemben talán hozsannákat zengene Buza Barna győzelméről, én nekrológot szeretnék írni egy büns rendszer letöréséről, pusztulásáról. Nekrológot, amelyben — eltérően a rendes sablonoktól — kifejezésre jusszon mindaz a keserűség, mindaz a romlás, mindaz a károsodás melyben hosszú éveken át volt része az iparosoknak egyetlen ember gonoszsága miatt. Nekrológot szeretnék írni, melyben megrázóan legyen lefestve az a sok gonoszság, mely egy elvetemült ember munkájának az eredménye.

De mert télek, hogy elkese- redésem talán a megengedett határon túlra fog ragadni és e lap tisztességgel jutnék ellenkezésbe, inkább magamba folytatom a lelkemben felgyülemlett keserűséget és megpróbálom én is ennek a páratlanul fényes ünnepségnek a szebb, nemesebb, oldalát a közönség elé tárni.

Méltó választ kaptok hát az a 16. magáról megfeledkezett tévútra vezetett ember, akik nem állottak egyik jóakaró barát-

jukat az utca sorával befröcscenteni. Bebizonyította az ujhelyi iparosság, hogy az a 16 ember, akik azt a piszkoló iratot aláírták, csak a maguk nevében nyilatkoztak, mert az iparosok zöme Buza Barnának ad igazat a saját előjárásával szemben. Bebizonyították, hogy Buza Barna működésével, politikai álláspontjával meg van elégedve a város közönsége. Bebizonyították, hogy hazugság, rágalom az az állítás, mintha a függetlenségi eszmék varázslata alól már rég szabadultak volna az emberek.

Soha még ily impozánsan nem nyilatkozott meg a polgárság akarata mint most. Az az ezrekre menő közönség, amely a 200 fáklyavívó polgárt kísérte a lelkesültség legmagasabb fokán állva, dörgő, hatalmas éljenzéssel adott kifejezést a kerület képviselője iránt érzett bizalmának, szeretetének, ragaszkodásának.

A hála, az elismerés spontán megnyilatkozása volt a vasárnapi fáklyásmenet. Hála volt ez az ünneplés azért a tevékenységért, melyet Buza Barna a kerület érdekében kifejtett, elismerése volt annak a rég bangoztatott állításunknak, hogy Buza Barna az iparosok egyik leglelkesebb barátja, segítője, pártfogója.

Még most is elfog valami kimondhatatlan érzés, amilyenhez hasonló csak a vasárnapi tüntetés alkalmával éreztem. Nem tudom, a csudalatt vagy az öröm érzete e az, amit én érzek. Csudalatté is, mert hiszen ekkorra lelkesültségen, az iparosok ily mérvű összetartása fölött ki ne csodálkozná, — az öröm is, mert ki ne örülne, mikor látja, hogy egy eddig tehetetlenül álló iparos osztály végig sértet önérzete végre felül kerekedik minden más érzésen és erős akarattal, hihetetlen gyorsasággal tömörül érdekei megvédésére.

Csudalattal nézem ezt az iparosságot, amely mintha a régi erőre kapott volna, újra odaszegődtek egyesült erővel a függetlenségi párt zászlója alá. Újra tüntetnek azzal, hogy ok tántoríthatatlan hivei a függetlenségi eszméknek. Es az az ezrekre menő hallgató közönség nem e azt hirdeti, hogy a függetlenségi elveknek soha el nem muló váráza nem veszett ki Ujhely polgárságából sem. Es bármint ör-

jöngjenek a garasos pesti és háromkrajcáros helyi zuglapok, a polgárság nem fog felülni az ő megfizetett tollaik alól kikerülő szennyradatnak.

Az újhelyi polgárság öntudatra ébredt. Nem kellett egyéb, csak képviselőnk igaztalan megtámadása és máris megmutatta, hogy az ő hatalmas erejével még mindig ott áll, ahol néhány év előtt vette fel a küzdelmet.

Miért nem álltak hát ki a nyilt és titkos ellenségek vasárnap este a piacra? Miért nem próbálták felvilágosítani ezt a polgárságot arról, hogy helytelen uton jár? Alattomosan bujkáló gyáva piszkolódásokkal meggyanúsítani a polgárságot és képviselőnköt, — ehhez nem kell bátorság. Tessék kiállni a porondra akkor, mikor itt az ideje és nyíltan becsületesen felvilágosítani a polgárságot arról, hogy amit irnak az nem maszlag, hogy amit alattomosan terjesztenek, az nem rágalom, hogy az újhelyi ellenzéki mozgalom nem busszuműve egy szintén ép idejében ketté tört gonosz uralomnak.

Nem suba alatt kell hirdetni az elveket, hanem nyíltan, ahogy mi, ahogy a mi derék becsületes polgárságunk hirdeti és akkor talán lehetne beszélni elenzéki mozgalomról. Így azonban csak azt állítom, hogy Újhelyben csak egyféle mozgalom létezik, csak egy elvnek vannak hű, tántoríthatatlan kotonái: az örökéletű függetlenségi és 48-as elveknek.

Újhelyi polgárságáé a dicsőség, hogy ezt nyíltan, tüntetően hirdették, adták az ország tudomására. Adja isten, hogy működésük, harcuk sikerrel járjon.

— I.

Gyülekezés.

Arra a hirre, hogy az iparosok fátylasmenetet rendeznek Buza Barna tiszteletére, valósággal konsternálódott a Gáthy befolyása alatt álló tömeg. Eleintén ellentünetésre gondoltak, sőt próbálták is ilyen irányban mozgolódni, de mikor látták, hogy tervek keresztülvihe: etlen, felhagytak a kísérletekkel és beletördtek abba, hogy az ő eljárásukat imponáns tüntetéssel nyilvánosan fogják megbélyegezni azok, akik erre egyedül hivatottak.

Este fél 8 órára volt hirdetve a gyülekezés és már 7 órakor nagy számban lepték el az érdeklődők a gyülekező helyül kiszemelt Kereszttert. 8 órakor felvonult a gyártelepi zenekar és megindult a 200 fáklya-vívó iparossal az óriási, mintegy 2000 emberből álló menet a Rákócy-utcán és Wekerle-téren át dr. Buza Barna lakása elé.

A felvonulás.

A Rákócy-induló hangjai mellett indult el az imponáns menet az utcán álló közönség folytonos lelkes éljenzései közepette. A hangulat a lehető leglelkesebb volt. A lelkesültség azonban akkor hágott tetőfokra, mikor a menet Buza Barna lakása elé ért. Itt már óriási közönség várt a menetre, úgy hogy körülbelül 6000 ember foglalt helyet a Wekerle-tér és a Korona-utcán, hogy méltó ünneplésben részesítse a méltatlanul megtámadott képviselőt.

Buzánál.

Mikor a menet Buza lakása elé érkezett, megjelent az erkélyen Meczer Béla főrendiházi tag kíséretében Buza Barna. Ott voltak még az ünneplést körül: Pekáry Gyula, zempléni megyei függetlenségi párt

elnöke, Kincsesy Péter a függetlenségi kör elnöke, Ambrózy Nándor, dr. Ambrózy Agoston és dr. Csizy Béla ügyvédek, dr. Szirmai István vármegyei főügyész, Somogyi Bertalan vm. alügyész, Pilisy Béla tb. főszolgabíró. Némethy Bertalan és még számosan.

Az óriási közönség lelkes, szünni nem akaró éljenzéssel fogadta szeretett képviselőjét és csak mintegy 5 perc után foghatott bele Hericz Sándor, az ünneplők szónoka nagyon szép üdvözlő beszédébe, melyet alább közlünk rövid kivonatban.

Hericz beszéde.

Szeretve tisztelt nagyságos képviselő úr!

A sátoraljujhelyi polgárság kiváltképen az iparos osztályt úgynevezett „kérges marka”, amint látni méltóztatik — nem a mindennapi szerszámot, de égő fátylát szorongat, — hogy megvilágítsa azt a talajt, amelyen nagyságod, — mint ti ztelt és szeretett országgyűlési képviselőnk iránti bizalom fakad, — amelyet egynehány iparostársunk, igaz, hogy rozskarautalag föltre vezetettve, „nyílt levél” címen egy helyi lapban lábba tiporni akart.

E talajon állva, nemcsak a mulat, de a jelent is behatóan vizsgálva, — mely nagyságod működéséhez fűződik, — szívünkben sem keblünkben, ez idő szarint sem érzünk mást, mint azt az osztatlan bizalmat nagyságod iránt, mellyel a közelmúltban is Dr. Buza Barna zászlaja alatt hazánk függetlenségéért, polgártársainknak egy tisztultabb, jobb és szebb jövő kilátásának reményében síkra szálltunk.

Hazánk függetlenségének négy-százados küzdelmét, — ha lelki szemeink elé idézzük a közelmúltban élő szemeink előtt lezajlott függetlenségi küzdelmünk eredményét — tekintettel a politikai élet terén azon rövid időnek keretén belül felhalmozódott bonyodalmas munka körre, mely higgadt, bölcs és körültekintő meleykésre szorult: hazánk legjobbjaival és nagyságoddal szemben is, elfogulatlan és őszintelen, mondom: őszintelen megfontolás után a bizalmatlanság még nagyon korai volna.

De kiváltképen a közélet, a közügyek terén nagyságod által kifejtett tevékenység az, mely épen az iparos osztály részéről a legnagyobb bizalmat és elismerést érdemli. A sátoraljujhelyi polgárság ezen osztatlan bizalomnak tanjelét adja ez alkalommal is.

Éljen a mi szeretett és tisztelt orsz. gyűlési képviselőnk!

Éljen Dr. Buza Barna.

Buza beszéde.

Hericz nagyhatalos beszéde után Buza válaszolt. Buza Barna válaszában megköszönte a fényes elégtételt, amit a polgárság a méltatlan támadásokkal szemben szolgáltatott neki. Mikor a mandátumot átvette, tudta, hogy nem nyugalom és kényelem, de munka és küzdelem utja az, amelyre lépett. Vállalta mind a kettőt. Voltak küzdelmei s azok során érték támadások, de nem fájtak az ellenség csapásai, mert vértetve volt ellenünk tiszta lelkiismeretével. Megfizetett szenny-lapok támadásai nem bántották, de a legutóbbi támadás szíven találta, mert azoktól jött, akiket nagyon szeretett s akiknek javáért való küzdelemre szentelte életét. Az ellenségek kardcsapásait fel se vette, a jó barátok tüszurása nagyon fájt.

Azt írják a támadók, hogy semmit se tett az iparosokért. Igaz, csak tizedrészt annyit tehetett mint amennyit tenni szeretett volna, de am megtehető volt, azt megtette. Próbaít minden uton segíteni az iparosok sorsán, de egy alattomos kéz minden jó törekvését megakadályozta, minden jó szándékának útját állta.

Azt írják, hogy dorbézolásra, parlársára csábította az iparosokat. Mintha ő állított volna éjjeli kávéházat, tivornyahelyet az ipartestület székházában, mintha ő rendezett volna minden hétre bált az iparosoknak. Mindig a munkát hirdette, mindenkit munkásságra buzdított s most méltatlanul az iparosok munkásságának megzavarásával vádolják.

Nem neheztel támadóira, mert tudja, hogy a támadás nem az ő lelkükből jött. A kezok Jákob kezei, de a hang Ezsau hangja. Köszöni a fényes elégtételt. A támadás nyomán lelkében támadt fájdalom és keserűség sötéttségét eloszlatták a fátylak lángjai. Igéri, hogy most már kettőzött erővel fog az iparosok javáért s boldogulásért küzdeni.

Végül kérve kéri az iparosokat, hogy ne bántsák s ne üldözzék a nyilatkozat aláíróit. Becsületes emberek ők is, és nem az ő bűnik, hogy egy gonosz ember így félrevezeti őket. Hibáikat ne haragral s bosszúállással, hanem a testvéri szeretet melegével javítsák meg. Így fog az iparosok közt az allato mos cselszövő elűzésével az igazi egyetértő testvériség felvirradni, s ebből boldogság, virágzás, hasznos fejlődés fakad majd számunkra. Erre kéri fsten áldását.

Elvonulás.

Szünni nem akaró tapsal és éljenzéssel fogadták az ünneplők Buza meghatóan szép beszédét és a Rákócy-induló hangjai mellett kivonultak a dohánygyár elé, ahol maglyab rakták a fátylakat és a legnagyobb rendben eloszlattak. — Akik látták ezt a meghatóan szép, páratlanul imponáns menetet, azzal a meggyőződéssel távoztak, hogy az ipartestületben most is csak egy párt van és ez az, amely Buza Barna iránt a legnagyobb tisztelettel viseltetik. E ha van is zavar, ezt csak egynehány embercsinálja, akiket rövid időn belül elsöpör az iparosság zóme

Nyilatkozat.

A Zemplénben Buza Barna képviselő ur ellen megjelent nyilatkozatot én is aláírtam. Kijelentem, hogy ezt szándékosan nélkül, jóhiszeműleg tettem, mert a nyilatkozat tartalma felől meg voltam tévesztve. Buza Barna képviselő urat sérteni nem akartam, kijelentem, hogy a nyilatkozatát rá vonatkozó állításai legjobb meggyőződésem szerint valótlanok, s azért, hogy azokat aláírtam, nyilvánosan bocsánatot kérek tőle.

Ugyszintén kérem iparostársaimat, bocsássák meg ezt a botlásomat, amelyet nagyon megbántam, s fogadjanak vissza szeretetükbe. Betegségem akadályoz abban, hogy személyesen menjek el közéljük magamat igazolni, azért így izenem meg, hogy együtt érzek s testvéri egyetértésben akarok élni velük továbbra is.

Sátoraljujhely, 1908. augusztus 5.

Tóbiás Gyula.

HIREK.

Előfizetőinkhez!

Felkérjük lapunk tisztelt előfizetőit, hogy a július végén lejárt előfizetési díjat lehetőleg postafordultával küldjék be, nehogy a lap további küldésében akadály legyen.

Rejtélyes gyilkosság.

Traply Lajost, a Felső Bodrog Vizszabályozó társulat egyik tisztviselőjét, ki a Bdnócahoz közel levő Splinka nevű tanyán lakott, f. hó 2-án, reggel Barlóg György paraszt ember az Ondova töltésén meggyilkolta találta. Traply Lajos régi idő óta tisztviselője a társulatnak s munkájával a legnagyobb elismerést érdemelte ki magának a társulat részéről. 1-én, (szombaton) Terebesen járt a fizetését fölvenni, onnan 7 óra tájban jött haza. Bizonyára valamit észrevehetett a töltésen, mert csakhamar vette az esernyőt és elment hazulról. De mivel sötét estig sem tért haza, családja azt gondolta, hogy Bánóczra ment, sőt bizonyára kártyázik. S ezt annyival inkább gondolta, mert séta bot helyett esernyőt vitt magával, Hogy reggelig nem jött haza, elküldték a kocsisat Bánóczra, nézné meg, ott van-e? Aközben történt, 8—9 óra közt reggel, hogy Barlóg György ment a töltésen feleségével szekeren és verbe fagyva holtan találta a töltésen keresztbe fekve, arccal lefelé.

Az esetről azonnal értesítették a hatóságot s Gábrinszky Sándor nagymihályi járásbíró a megfelelő segédlettel ki is jött a helyszínére. A vizsgálat alkalmával kitűnt, hogy az áldozatot hátulról, orozva támadta meg gyilkosa, mert a koponya hátsó részén félhold alakú, fejsze vágás volt, s a kalap is át volt vágva. Még egy bot ütés is volt a koponyán, mely a koponyacsontot egészen összezsuzta, s négy késszurás a felsőttestén. Pénze megvolt, ékszerai is. Ezekből az tűnik ki, hogy a gyilkos biztosan akart dolgozni, mert bár a fejsze-vágás is, az ütés is halált okozó volt, még kését is használta, nehogy esetleg magához jöjjön s árulója legyen.

A csendőrség erősen nyomoz az ügyben, de eddig semmit sem sikerült kideríteni. A gyilkosságot sötét homály borítja. Szombaton este, a gyilkosság napján 9 óra tájban, tehát abban az időben, amikor Traply Lajos, töltés felügyelő kint sétált már munkások mentek haza Vásárhelyre. Amint a töltésen felfelé haladtak, tovább keresztbe fekve látták állítólag egy sötét tömeget s hallottak valami hörgést. Féltek arra menni és megkerülték. A gyilkosság tehát este történt és még sötét sem lehetett, a gyilkos mégis oly biztosan dolgozott pedig hát tartani kellett attól, hogy a mezőn még lehet valaki és meglátja, hallhatta talán a vásárhelyi munkások zaját, attól is tarthatott, hogy azok esetleg meglátják. Ebből kitűnik, hogy ha egy ember követte el a tettet, elkészült rá előre s lesben állt, ha pedig a gyilkosság összeszólalkozásból eredt, úgy legalább is három, de legkevesebb két embernek kellett a gyilkosságot végrehajtani, mert aki balatval kezd, nem kever bele botot is, meg kést is, arra tán nem is gondol ráérni, hogy a kését előszedje. Biztosabb fegyver a balta, mint a kés, ezzel való

használatkor össze is vérezheti magát, ez pedig árulója lehet, a baltát egyszerűen behajjintja az Ondovába, másnapig azt elföldi a homok s minden nyom el van tüntetve.

A töltés ör, ki egy udvarban lakott a szerencsétlennel, — úgy hallom, azt állítja, — hogy láttam estefelé egy barnarokkos embert a töltésen lefelé menni. A kocsis meg később, — hogy ura ki ment, — látta lefelé menni, merre ura ment, sőt valami fokos félet is látott a kezében. Ez valószínű, mert a vásárhelyi napvasárosok is mondják, hogy láttak egy ugyanolyan alakot a töltésről lefutni az erdőcskébe, mely közvetlen a töltés mellett van, melynél lejjebb lették a holttestet, de vért is láttak a bal vállán. Hát ezt nem láthatták, mert még a sötét tömeget sem vehették ki az alkony homályában, pedig az nagyobb volt, közelebb is volt hozzájuk, hogy láthatták volna a vért a futó alak vállán, amikor sötétes is volt már az idő? Ez csak ijedség-szulte rémkép lehet. Ha láttak is futó alakot, de vért nem. S akkor ki lehet a relytélyes idegen? Ezt kellene most már kideríteni s hiszem is, hogy Tóth járásparancsnok vezetése mellett Molnár őrsvezetővel egyetemben derék csendőreink napvilágra hozzák a relytélyt s a szörnyeteg elveszi megerdemelt büntetését.

— **Kinevezések.** A király Buday Sándor műszaki tanácsost, a sátoraljaujhelyi kulturmérnöki hivatal volt vezetőjét minisiteri osztálytanácsossá nevezte ki. — A pénzügyminisiterium vezetésével megbízott minisiterelnök dr. *Krajnyák István* tokaji lakos, ügyvédjelöltet a nyiregyházi pénzügyigazgatósághoz ideiglenes minőségben alamp végrehajtóvá nevezte ki.

— **Újabb próbavágás.** A próbavágások eszközésére kiküldött bizottság, hogy a buszárakat realis alapon számíthassa ki, elhatározta, hogy 3 próbavágást eszközöl, még pedig egy kövér, egy közepes és egy hizott marha levágásával. A második próbavágás — mint a polgármester értesít, f. hó 9-én, vasárnap lesz a napipiac 29 sz. bódéjában. Ezuttal marha és borjuhas kerül kimerésre. Az árak a régiek.

— **Jegyzőválasztás.** Mádón a megüresedett adóügyi jegyzői tisztséget július 28-án töltötte be a képviselő testület. Adóügyi jegyzőül Gál Mór os ottani helyettes adóügyi jegyző lett megválasztva.

— **A szerencsi hitelszövetkezet felzárkózása.** A szerencsi hitelszövetkezet, a mely a tavalyi novemberi közgyűlésén kimondotta, hogy felzárkózik, a legközelebbi időn belül végképen felszökik. A kiküldött felszámoló bizottság ugyanis már csak nem teljesen befejezte munkálatait, úgy hogy rövidesen a vagyon tényleges felszámolása körül a sor. Érdekes, hogy míg a felszámoló pénztintézetek rendszerint nagy veszteséggel zárják le mérlegüket, a szerencsi kölcsönös önképző hitelszövetkezet tagjai nagyobb arányban fognak betétjeik után a nyeményben részesedni, mintha nézetek takarékpénztárban gyűmőcsözötték volna.

— **Magyarországi munkások rokkant- és nyugdíjgyűlése** f. hó 2-án nagy

sikerült mulatságot tartottak a „Szinház kertben“, melynek jövedelméből — úgy halljuk tekintélyes összeg jut az egyet segélyezésére.

— **Palásthy modern színháza** f. hó 6-án és 7-én a „Szinház kertben“ kabaré előadást tart. Fellépnek: Szász Ilona a bonbonier kabaré tagja, *Tordai Erzsike* a debreceni színház tagja és *Papp Janosi* a m. kir. opera őstündijasa. A zongoránál *Mártonfalvi György* a debreceni színház első dirigense ül. A conferencier tisztelt *Palásthy Marcel* budapesti író látja el. Előadásra kerülnek a legújabb kabaré-számok.

— **Katonai átvonulás.** A miskolci 10-ik honvédegyalozrednek Egerben és Miskolcon állomásozó zászlóalja, melyhez az ujhelyi zászlóalj is tartozik, folyó hó 23-án Sátoraljaujhelybe érkezik. Az ezred magán házaknál lesz elszállásolva és csak egy éjjelen át időzik a városban. Másnap reggel a helybeli zászlóalj kiegészítve, az ezred a Kassa mellett tartandó fegyvergyakorlatokra vonul.

— **Kabaré a Magyar Királyban.** A Magyar Király kertjében kabaré-estély volt hirdetve f. hó 4-ére. A kabarén különösen tetszett *Lincz Gizike*, a Kassai Nemzeti színház segédének. *Lincz Gizike* kedves játékmódorával, tisztán csengő hangjával, eléggé jó színjátzó tehetségével teljesen megnyerte a jelen voltak tetszését és nagyon sok tapsot kapott. Kívülre sikerei voltak *Komáromi* karmesternek és Herceg nőimittatornák is.

— **Országos vásár.** Kossuth Ferenc kereskedelemügyi minisiter megengedte, hogy a Zemplén vármegye területéhez tartozó Tarczal községben a f. hó 17-re eső országos vásár ez évben kivételesen 1908. augusztus hó 10-én, a folyó évi október hó 5-re eső országos vásár pedig kivétel 1908. október hó 19-én tartassék meg.

— **Léghajó Ujhely felett.** Ma reggel fél 8 és nyolcz óra között egy hatalmas léghajó lett láthatóvá a város felett. A léghajó a Magashegy mögül, került elő és lassu tempóban közeledett a város felé, a hol a magasban úgy tűnt fel, mintha rövid időre egy helyen állapodott volna meg. Az északnyugati irányból azután lassan délkelet felé vette útját és a mikor éppen a város közepe táján repült el a sárgaszínű léggömb, fehér kosarában látszó segélyével egyenruhás alakok voltak láthatók, mielőtt arra lehet következtetni, hogy a nálunk nagyon ritkán látható légi jármű Galiciából irányított katonai léghajó volt. A léghajó azután már csak mint egy kis pont. Szabolcs megye irányában eltűnt a sok kíváncsi szem elől. Lapzártakor értesülünk, hogy Károlyfalván egy levelet eresztettek le papírszalagon a kosárból, melynek botlikán németül ez állott: „Felbontandó. Kéretik a postára tenni, portó meg lesz térítve.“ Süveges Andrásné találta meg a levelet, aki azt felbontotta és behozta Ujhelybe a postára. A levélben egy levelező lap volt, mely német nyelven volt írva. Cimoldalán ezen szöveg állott: „Szerencse felj Kurt Luiza kisasszonynak Breslau“. Második oldalán a következő feljegyzés volt: »Berlinből indultam hétfőn délelőtt, Ujhelyből szerdán 7 óra 45 perckor reggel 3400 méter magasban.« A levelezőlapon Dr. Steinfeld aláírás szerepel.

— **Slaviánszky meghalt.** Ruszcsukból jelentik, hogy ott július 27-én hetvenhatéves korában meghalt *Dimitri Slaviánszky* d' Agrenaw az orosz nemzeti dalársulat vezetője. Első körútját 1858-ban tette meg énekkarával és azóta gyakran megfordult vele Európa nagy városaiban, mindenfelé nagy tetszést és sikert aratva. Magyarországon a legnagyobb sikert a nyolcvanas évek végén aratta. Azóta kétszer szerepelt tár-

sulatával Budapesten. Ujhelyen is bemutatta társulata nagy készültségét. Utolsó szereplése általános érdeklődés mellett a f. évi február 24-én volt, a mikor a színházat egészen megtöltötte az érdeklődő közönség. Slaviánszky holttestét a cár saját juttán vitéi el Oroszországba, a hol állami költségén fogják eltemetni.

— **Megszökött betörő tolvaj.** Folyó hó 1-én *Weiss A. M.* munkácsi fűszerkereskedő üzletében vakmerő betörést és lopást követett el egy országos hírnévre vergődött betörő tolvaj. A mint az ottani csendőrségnek sikerült kinyomozni, a tettes *Striczencics Mátyas*, 21 éves, munkácsi lakos volt, a kit iddigelő 15 betöréssel lopás terhel, melyek közül hét esetben kasszafurást követett, el. A legutóbbi bravuroz betörést nappal, délután 2 óra tájban követte el. A betöréssel lopás annyiból érdekel bennünket ujhelyieket, mert a veszedelmes ember a lopott ékszerekkel Sátoraljaujhelybe jött s azokat másnap, vasárnap reggel az itteni Reichard-féle zálogháznak akarta elzálogosítani. Az iszonyuan összeroncsolt Wertheimsekrényből a következő tárgyakat vitte el: 2 drb. női aranyórá, több hosszú arany nyakláncot, 1 drb. arany karékot gyémántkövekkel, 7 drb. arany gyűrűt, 5 piros kövel és 2 gyémánt kövel, 1 brotűt gyémántkövekkel, 2 pár arany fülveleót gyémánt kövekkel és 130 korona készpénzt, összesen 3270 korona értékben. Ezeket az ékszereket itt akarta elzalogosítani. Mikor a zálogházba tért a felmutatott drága ékszerek gyanút keltettek a zálogház tulajdonosban s előbb utána nézett, nincse az idegen fiatalember körözve. Ezt a szemfűlés és az ilyen ügyekben jártas betörő észrevette és mielőtt a zálogház tulajdonos rendőrről küldhetett volna, *Striczencics Mátyas* kiszökött. A később értesített csendőrség nyomban keresésére indult, de a betörőnek már teljesen nyoma veszett.

— **Kutba esett gyermek.** Hvosztály János mocsári gazda 9 hónapos leánygyermek, a kire három- és fél éves leánytestvére *Bányász János* udvarán vigyázott, egy őrizetlen pillanatban beesett a kutba. Az őrzéssel megbízott testvérkének volt annyai lélekjelénte, hogy nyomban leeresztette a vedret a kutba, a mibe a kis csecsemő megfogódzott s a közben elősiető néjnelment a kutba, betette a gyermeket a vederbe s felhuzta. A gyermeknek az ijedsé- sen kívül baja nem történt.

— **Tolvaj suhancok.** Folyó hó 3-án délután *Dubel Károly* helybeli napzármas a kellenél valameit többet öntött fel a garatra, a mitől annyira leitasodott, hogy a gör. kath. parókia mellett a szőlőkbe vezető közben elfogta az álm. Három mellette ülő suhanc felhasználva az alkalmat, közös elhatározással kihúzták zsebéből 36 korona értékű kettősfedelű ezüst óráját és megugrottak vele. A három jó madár közül *Kovács Gyula* csavargó cipésztanulót fogták el, a ki a lopást az elmenekültekre keni.

— **Arviz kánikulában.** A legöregebb emberek is alig emlékeznek hasonló arvizre a kánikula derekán, mint a mely az elmúlt hét folyamán volt észlelhető a Tisza s Bodrog összefolyásánál. Az Ugocsa, Szatmár és Máramaros megyei nagy esőzések a Tisza, Bodrog és Szamos felsőfolyásait hirtelen megdagasztották s a három hatalmas vízmedence árveizi egyszerre érték Tokaj alá a mult hó 29-én 550 cm. magas vízállást eredményezve: »A bodrogközirétek« viz alá kerültek nem csekély rémületére a gazdáknak, a kiknek legnagyobb része még nem hordta be a szénát. Az árviz oly hirtelenséggel nőtt, hogy egyik-másik gazdának igája még százaz lábbal ért át a rétre mire

viszsa akart térni, már előlta utját az ár. Legtöbb veszteség érte a timári kis gazdákat, a kik gróf *Wolkenstein Ozvald* réjtjét bérelik, ezeknek teljes évi termésük viz alá került. A hirtelen jött nagy vízárnak oly alacsony hófoka volt, hogy a tokaji sportünnepe rendezősége kénytelen volt az uszoverenynt elhalasztani s ezzel együtt halasztott a többi verseny is.

— **Ember a csatornában.** A nagymihályi közkórháznak a Korház-utca alatt elvezető esővízcsatornájából e napokban egy Erzsi nevű 6 év óta a kórházban ápolás alatt állott epileptikus nő — a ki két nap óta a kórházból eltűnt — emeltek ki. A szerencsésen nőre a szomszédban lakó R. Gy.-né urnő lett figyelmes. Nevezett urnő ugyanis a szobába behatoló idegszerű hangok által zavartatva, alig aludt az éjjel. Hajnalban aztán ennek oka után kutatótt, a mikor is legnagyobb meglepetésére a ház mellett elvezető csatornából kihallatszó emberi jászó ütötte meg a fülét. Egy arra haladó embert rögtön egy rendőrről küldött, a kinek megérkezése után a csatorna fedőköveinek a kiemeléseire fogtak hozzá s a szerencsésen nőt fullasztó helyzetéből élve kiszabadították. Valószínű, hogy a beteg nő menőküli szándékából került a csatornába s a mindinkább keskenyülő csatornában hason mászva megrekedt s sem előre, sem hátra felé nem bír mozdulni.

— **A rendőrség július hóban.** A rendőrkapitányság július havát tevékenységi kimutatásából vesszük a következő adatokat: Lopás büntette 8. lopás vétsége 22, egyéb büneset 23 esetben fordult elő, illetőleg ennyiszert teljesített nyomozás. Kintasított és eltoloncoltatott, mint a közbiztonságra veszélyes egyén 38, tüzeset nem fordult elő. Amerikába kivándorolt 4, visszatért 3 egyén. Az egyesületek működése ellen kifogások nem merültek fel, zsidó zugiskolák fel nem fedezettek, kóbor cigányok nem garázdálkodtak és közlekedési akadályok elő nem fordultak. Július havában beérkezett 1077 ügydarab. Ebből kapott a rendőrkapitány 246 darabot, elintéztett 239-et, elintézetlen maradt 7. — a rendőrkapitány kapott 213-at, elintéztett 201-et, elintézetlen maradt 12, — a rendőrbiztos kapott 376-ot, elintéztett 364-et, elintézetlen maradt 12, — a tb. rendőrtollnok kapott 242-öt; elintéztett 233-at, elintézetlen maradt 9 ügydarab.

— **Rákóczi cipőkrom** a legjobb bőrfényesítő 5% a kassai Rákóczi-szobor alapja javára. Egyedüli gyártója Székely és Társa Kassa.

Találmányok

szabadalmazása vagy értékesítése előtt ugy Magyarországon, mint külföldi államokban forduljon a

„Szabadalmi Ujság“

szetkesztőségéhez Budapest, VII. ker., Erzsébet-körút 26. Kérje a „Szabadalmi Ujság“ ingyen mutatványszámát.

A szerkesztésért felelős:

A SZERKESZTŐSÉG.

Kiadótulajdonos:

LANDESMANN MIKSA.

Széna,

jó minőségű, nagyobb mennyiségben megvételre kerestetik. Részletes ajánlatok Klár és Neumann céghez Sátoraljaujhely intézendők.

1297—1908. sz.

Árverési hirdetményi kivonat.

A királyhelmezi kir. járásbíró, mint telekkönyvi hatóság közli, hogy Forgács István és neje végrehajthatóknak Rontó György és neje végrehajthatást szenvedők elleni 85 korona 50 fillér és jár. iránti végrehajthatási ügyében a vékei 10. sz. tjkvben 12., 113., 199., 265/a., 450/b. hrszám alatt felvett Rontó György és neje Bodnár Erzsébet nevén álló ingatlanból 2584 koronában a végrehajthatási árverés elrendeltek és hogy a fentebb jelzett

ingatlanok az 1908. évi augusztus hó 21-ik napjának délelőtti 9 óraker Vége községármánál megtartandó nyilvános árverésen el fognak adatni. Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlan kikiáltási árának 10 százalékat vagyis 258 K. 40 fillért készpénzben vagy óvadékképes érték-papirokban a kiküldött kezéhez letenni, vagy annak a bíróságnál történt előleges letétét igazoló elismervényt annak átszolgáltatni.

Királyhelmezi, a kir. járásbíró, mint telekkönyvi hatóság, 1908. évi június hó 15. én.

Gábriel, kir. járásbíró.

Sátoraljai hely r. t. város tanácsától.

9305/1908. sz.

Pályázati hirdetmény.

A város képviselőtestületének 1907. évi 241/9534. sz. határozata alapján pályázat hirdetettik Kertész Ödön magán polgári fiu iskolájában a város tanácsa által betöltendő 12 egész és 25 fél tandíjmentességi helyre, mely kedvezményben csak oly helybeli illetőségű és vagyontalannak szülőik gyermekei részesülhetnek, kik jó előmenetelt igazolnak.

Felhívotnak mindazon szülők, kik e kedvezményt elnyerni óhajtják, hogy a gyermek bizonyítványával felszerelt pályázati kérvényeiket folyó évi augusztus hó 18-ig a város iktató hivatalába nyújtsák be, az elkésve érkezett kérvények figyelembe nem vétetnek.

Sátoraljai hely, 1908. évi augusztus hó 3-án tartott tanácsülésből.

Kiss Ödön,
h. polgármester.

BORSAJTÓK

könyökrendszerű, nagy nyomású kapható a legjobb kivitelben, szolid árak mellett

REISMANN és RÓTH

malomépítéset és gépgyárában

SÁTORALJAUJHELY.

Malom és mezőgazdasági gépek állandó nagy raktára. Javítások gyorsan és pontosan eszközöltetnek.

**Szőlő-sajtók
Gyümölcs-sajtók**

„HERKULES” kettős nyomószekerezettel
kézi hajtása

Hydraulikus sajtók

magas nyomás és nagy munkaképesség
számára

Gyümölcs-zúzó, szőlő-malmok, bogozó gépek

Teljesen felszerelt szüretelő készülékek állandóan és kocsira szerelve

Lé-sajtólok, bogzó őrők.

Aszaló készülékek gyümölcs és főzelék számára, gyümölcshámzó és vágó gépek — Szabad. önműködő, hordozható s szállítható „SYPHONIA”-permetező, szőlők, gyümölcs, fák, komló és széges permetezésére.

Szőlő-ekék

gyártotnak és szállítotnak jótállás mellett különlegességgé legújabb szerkesztés szerint

MAYFARTH PH. és TÁRSA

gazdasági gépgyárak, vasöntőkéje és gőzhámói által

BÉCS, II/1 Taborstrasse 71.

Kitüntetve 590 arany, ezüst éremmel stb.

Részletes árjegyzék ingyen és bérmentve.

Képviselek és viszontvásárlások keretében

LEGJOBB MINŐSÉGŰ
HAZAI
GYÁRTMÁNYŰ
OKMÁNY, IRÓ ÉS
FOGALMI PAPIROK

KAPHATÓK MINDEN JOBB
PAPIRKERESKEDESBEN

Kapható:
Landesmann Miksa és Lóvy Adolf
papirkereskedéseiben Sátoraljai hely.

Hirdetések

jutányos áron
felvétetnek a

kiadóhivatalban.

VASUTI MENETREND.

Ervényes 1908. május 1-től.

INDUL SÁTORALJAUJHELYBŐL:

Budapest felé	Kassa felé	Mezőlaborcz felé	Csap felé
Regge lgy. v. 7 ó. 44 p.	Reggel v. v. 7 ó. 25 p.	Reggel v. v. 7 ó. 10 p.	Reggel v. v. 7 ó. 39 p.
Délután sz. v. 12 ó. 09 p.	Délután sz. v. 1 ó. 13 p.	Délután sz. v. 1 ó. 03 p.	Délután gy. v. 12 ó. 58 p.
Délután gy. v. 4 ó. 39 p.	Este sz. v. 8 ó. 30 p.	Este sz. v. 7 ó. 47 p.	Délután sz. v. 4 ó. 41 p.
Este sz. v. 9 ó. 20 p.			Este sz. v. 8 ó. 38 p.
			Délután sz. v. 1 ó. 20 p.

ERKEZIK SÁTORALJAUJHELYBE:

Budapest felől	Kassa felől	Mezőlaborcz felől	Csap felől
Reggel sz. v. 6 ó. 29 p.	Reggel sz. v. 7 ó. 18 p.	Reggel sz. v. 7 ó. 30 p.	Reggel sz. v. 6 ó. 49 p.
Délután gy. v. 12 ó. 33 p.	Délután sz. v. 2 ó. — p.	Délután sz. v. 4 ó. 26 p.	Délután sz. v. 11 ó. 49 p.
Délután sz. v. 4 ó. 10 p.	Este v. v. 7 ó. 56 p.	Este v. v. 8 ó. 13 p.	Délután gy. v. 4 ó. 17 p.
Este gy. v. 7 ó. 35 p.			Este sz. v. 7 ó. 38 p.
Este sz. v. 8 ó. 20 p.			
Ejjele t. v. sz. száll. 4 ó. — p.			

Minden vasár és ünnepnapot megező köznapon d. u. 4 ó. 45 p.-kor Miskolcig tehervonat indul személyszállítással.

Kassára minden Szerdán és Szombaton reg. 4 ó. 10 p.-kor indul Sátoraljai helyből tehervonat személyszállítással

Nyomatott Landesmann Miksa és Társa könyvnyomdájában Sátoraljai hely.